

Приложение № 1

**Програма на Българска банка за развитие ЕАД
за подкрепа на домакинствата чрез финансиране на инвестиции в енергия от
възобновяеми източници, в изпълнение на Национален план за възстановяване и
устойчивост на Република България
(Рамкови условия)**

A.1	Предмет	Портфейлна гаранция с таван на загубите за частично покриване на кредитния риск при мостово финансиране, предоставяно от търговските банки за инвестиции във ВЕИ, в подкрепа на домакинствата по „Национална схема за подпомагане на домакинствата в областта на енергията от възобновяеми източници“ на Министерство на енергетиката (Схемата).
A.2	Стартов бюджет на Програмата – Равен на общия максимален размер на предоставяните от ББР портфейлни гаранции	56 млн. лева
A.3	Цел	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Улесняване и подобряване достъпа до мостово финансиране за инвестиции във ВЕИ по Схемата; ✓ Достигане до оптимален брой потенциални кандидати по Схемата - клиенти на търговските банки от цялата страна.

Б. Общи условия за предоставяне на портфейлна гаранция

B.1	Валута на гаранцията	Лева
B.2	Срок на гаранцията	До 5 години, но не повече от срока на отделния гарантиран кредит
B.3	Срок за включване в гаранцията (Срок за предоставяне и усвояване на гарантираните кредити)	31.12.2025 г.
B.4	Максимален размер на портфейлната гаранция по програмата	До 56 млн. лева
B.5	Гарантиран портфейл	Формира се от търговските банки – получатели на портфейлни гаранции (по долу за краткосрочни и търговските банки или ТБ), като портфейл от допустими кредити и представлява сборът от усвоените и непогасени главници по тези кредити.
B.6	Гаранционен процент (Покритие на гаранцията)	70% от непогасен остатък по всеки индивидуален кредит включен в Гарантирания портфейл Pari-passu споделяне на риска с търговските банки
B.7	Покрити загуби по портфейлна гаранция	Неплатени главници по изискуеми в цялост кредити, предоставени от търговска банка по Програмата плюс неплатени възнаградителни лихви до 90 дни. Покритите загуби представляват сумите в неизпълнение (загубите), понесени от ТБ по кредити, включени в Гарантирания портфейл по Програмата, до процента на покритие на гаранцията, но не повече от Тавана на загубите.
B.8	Максимален размер на Гарантирана сума на Кредит	До 2 100 лева за инвестиция в Инсталация за БГВ; До 15 400 лева за инвестиция в Система
B.9	Лимит на гаранционните плащания (Таван на загубите)	Максималният размер на покритите загуби по Портфейлната гаранцията по програмата е в размер на 16 800 000 лева. При всички случаи, Лимитът на гаранционните плащания е максималната сума, до която е ограничено задължението на ББР за плащане към всяка една търговска банка, изчислена на портфейлна основа,

		чрез прилагане на процента на Лимита на гаранционните плащания върху умножения по 70 % Гарантиран портфейл.
Б.10	Процент на Лимита на плащанията	30% на ниво Гарантиран портфейл.
Б.11	Начин на включване на кредити в Гарантирания портфейл от страна на търговските банки – получатели на портфейлна гаранция	Кредитите се включват в Гарантирания портфейл без да е необходимо изричното одобрение на ББР ЕАД. ББР ЕАД оказва съдействие на търговските банки, като следи за спазване на изискването, един кредитополучател да бъде финансиран по Програмата само от една ТБ, получавайки финансиране до максимално разрешен размер от 3 000 лева за инвестиция в Инсталация за БГВ или 22 000 лева за инвестиция в Система.
Б.12	Условия за предявяване на плащане по гаранцията	Наличие на изискуем в цялост дълг по гарантиран по Програмата кредит и предприети действия за съдебното му събиране: образувано заповедно или исково производство. Или Неизпълнение на задължение за изплащане на кредита, продължило повече от 90 дни; В ББР се представя: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Искане за плащане по образец, придружено от съответните документи; ✓ Официално извлечение от счетоводната система на търговската банка, с актуален дълг към дата на предявяване; ✓ Платена е дължимата към датата на искането за плащане гаранционна премия в полза на ББР
Б.13	Краен срок за предявяване на плащане по гаранцията	31.12.2031 г.
Б.14	Гаранционна премия Максимален размер на премия за гаранция, дължима в полза на ББР, определена на пазарен принцип с основни компоненти: Цена на капитал Административни разходи Рискова премия	1,13 % годишно
Б.15	Допустими кандидати за получаване на портфейлна гаранция	Допустими за кандидатстване по Програмата (Формална допустимост) са всички търговски банки, които: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Притежават лиценз за извършване на банкова дейност (лиценз на кредитна институция), издаден от Българската народна банка по Закона за кредитните институции (ЗКИ) и е вписан в Регистрите за кредитните институции (Банков сектор) на Българската народна банка; ✓ Отговарят на критериите за допустимост, посочени в Поканата за заявяване на интерес за участие в Програмата. ✓ Преминат процедура по избор, основана на следните критерии за селекция: <ul style="list-style-type: none"> - Рейтинг на банката (определя се по правила на ББР); - Размер и качество на портфейл от кредити на физически лица, формиран в периода 2019-2022 г.; - Предложение от търговските банки за максимален лихвен процент по кредитите;

		<p>При кандидатстването банките предоставят на ББР правилата за кредитиране, правила за мониторинг, правилата за събиране и за отписване на кредитите на физически лица;</p> <p>Информация за конкретни условия за кандидатстване се предоставят на заявите интерес към участие търговски банки.</p>
Б.16	<p>Прехвърляне на полза Събиране Други</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Търговските банки следва да прехвърлят изцяло икономическата полза от предоставената от ББР гаранцията към Кредитополучателите, чрез отпадане на изискването за самоучастие и за предоставяне на вещни обезпечения по кредитите, при съобразяване на предвидените в Програмата условия. ✓ При формирането на цената на кредита (т.е. лихви, такси и т.н.), търговските банки прилагат вътрешните си правила и обичайна практика при ценообразуването и начисляването на обезценки по кредитните експозиции, като отчитат предоставената от ББР гаранция) ✓ Не е допустимо въвеждането на условие за покупка на други, предлагани от търговските банки (включително в рамките на групата) продукти/услуги, за да бъде предоставено финансиране по Програмата (с изключение на откриване на банкова сметка, когато е необходимо такова откриване), както и въвеждането на такси/комисиони, които се различават от съществуващите политики на търговските банки, и които биха довели до задържане на икономическа полза в ТБ. ✓ Тримесечна отчетност, а по възможност и ежемесечна, до изтичане на Срока за включване, автоматизирана отчетност за портфейлите от кредити; ✓ Мониторинг от страна на ББР; ✓ Установяване и събиране на вземанията по кредитите, от страна на търговските банки, в съответствие с вътрешните им правила и процедури. ✓ Равнопоставеност между ББР и търговските банки във всички отношения и по отношение на всички суми, получени от търговските банки в резултат на действията по събиране, или по друг начин във връзка с кредит, включен в Гарантирания портфейл, по който е извършено гаранционно плащане от страна на ББР, до размера на платената гарантирана сума, след приспадане на разностите за събиране. ✓ Търговските банки следва да включат в рекламните си материали, включително на официален сайт, информация за популяризиране на Програмата и за участието на ББР в нея; ✓ Други клаузи, в съответствие със сключените гаранционни споразумения.

В. Условия за допустимост на Кредитополучателите и финансирането по Програмата

В.1	Допустими Кредитополучатели	<ol style="list-style-type: none"> 1. Одобрени за финансиране кандидати по Схемата, които са сключили договор по Схемата със СНД; или 2. Допуска се кредитополучателят по Програмата да се различава от получателя на безвъзмездно финансиране по Схемата, ако поради обективни за финансиращата банка обстоятелства (например пределна възраст, намалена трудоспособност, силна
-----	-----------------------------	--

		<p>текуща задължнялост, по-слаба кредитоспособност, или друго), Кандидатът не би получил мостови кредит за финансиране на инвестицията във ВЕИ по Схемата. В тези случаи одобреният за финансиране кандидат по Схемата е солидарно отговорен с Кредитополучателя за изплащането на кредита, а безвъзмездното финансиране се изплаща по сметка на получателя във финансиращата банка и следва да осигурява обезпеченост по кредита както ако Кандидатът е получател на кредита.</p> <p>Търговските банки следва да посочват пред ББР обективните обстоятелства, които възпрепятстват предоставянето на кредит по Програмата в полза на Кандидата.</p>
В.2	Допълнителни условия за допустимост на Кредитополучателя	<p>✓ Кандидатът трябва да отговаря и на изискванията на търговската банка за финансиране, съгласно нейните вътрешни правила и процедури (освен ако не е приложимо допустимото в Програмата изключение, когато Кредитополучателят и Кандидатът не са едно и също лице. В този случай Кредитополучателят трябва да отговаря на посочените изисквания);</p> <p>✓ Не е допустим за финансиране по Програмата одобрен кандидат по Схемата, който е обект на санкции и/или е включен в приложими в Р. България забранителни списъци, включително във връзка с относимото национално и общностно законодателство в областта на прането на пари и финансирането на тероризма.</p> <p>✓ Търговските банки предвиждат в сключваните с Кредитополучателите договори за кредит по Програмата безусловна забрана за ползване на финансираната Инсталацията за БГВ или на Системата, включително произведената чрез тях енергия, за стопански цели. Спазването на забраната е предмет на мониторинг и проверка на място.</p>
Условия за допустимост на кредитите		
В.3	Вид и цел на финансирането	<p>Предоставяне на мостови кредити за реализиране на инвестиции във ВЕИ, за които е одобрено безвъзмездно финансиране и е сключен договор със СНД за финансиране по Схемата, а именно:</p> <ol style="list-style-type: none"> Слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване (Инсталация за БГВ) или Фотоволтаична система до 10 kWp, която може да включва системи за съхранение на електрическа енергия (Система) <p>Целта на финансирането се посочва в договора за кредит по Програмата, в който по-конкретно се определят допустимите за финансиране разходи.</p>
В.4	Размер на кредитите	<p>До 3 000 лева за инвестиция в Инсталация за БГВ; До 22 000 лева за инвестиция в Система</p>
В.5	Срок на кредитите	До 5 години
В.6	Възможност за гратисен период, включен в максималния срок на кредита	<p>До 12 месеца (Могат да се предоставят наведнъж или на части, в зависимост от постигнатата договореност/и между банката и Кредитополучателя)</p>
В.7	Усвояване	<p>Наведнъж или на траншове, срещу разходооправдателни документи и съгласно постигнатите с търговските банки договорености.</p>

В.8	Погасяване	Задължително погасяване по кредита с пълния размер на безвъзмездното финансиране получено от Кредитоискател по Схемата; Остатъчният дълг се погасява на вноски, в рамките на срока на кредита.
В.9	Обезпеченост	<p>Без вещни обезпечения; По преценка на банките: залог на вземания по сметки на Кредитополучателя или/и на получателя на безвъзмездното финансиране, ако са различни лица; Солидарна отговорност на получателя на безвъзмездното финансиране, когато е различно от Кредитополучателя лице, при описаните по Програмата условия.</p> <p>Кредитополучателят/одобреният за финансиране кандидат по Схемата се задължава да посочи в предоставяната до СНД документация и където на друго място е необходимо, сметката си във финансиращата го по Програмата търговска банка.</p> <p>Кредитополучателят/одобреният за финансиране кандидат по Схемата няма право да променя Сметката за получаване на безвъзмездна финансова помощ. Банката да има възможност да блокира сметката до получаване на безвъзмездната финансова помощ (при учреден залог). Промяна в предоставената на Министерство на енергетиката банкова сметка не следва да е възможна, освен при изрично писмено съгласие на търговската банка, дадено на МЕ;</p> <p>Кандидатът е солидарно задължен за вземанията по кредита, ако е различно от Кредитополучателя лице.</p> <p>Кредитополучателят/Кандидатът трябва да застрахова Инсталацията за БГВ или Системата срещу кражби, умишлени действия на трети лица, пожар и други природни бедствия и други относими рискове за срока на кредита. При забава, в тези случаи банката има право да застрахова предмета на финансирането от името и за сметка на Кредитополучателя/Кандидата.</p>
В.10.	Други	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Предвиждат се задължителни договорни клаузи и задължения за Кредитополучателя/Кандидата, във връзка с осигурената от ББР гаранционна подкрепа по Програмата, в това число и задължение за оказване на съдействие и достъп на ББР, както и информацията относно обработване на лични данни от ББР ; ✓ Забрана за разпореждане с жилището, в което се инсталира и ползва Инсталацията за БГВ или Системата, преди пълното погасяване на кредита (забраната се включва в договорите за кредит по Програмата по преценка на търговските банки); ✓ Съгласие на Кредитополучателя/Кандидата с условията за финансиране и гарантиране по Програмата, както и информиране за обработването на личните данни от ББР за целите на изпълнението на Схемата и Програмата; ✓ Други, съгласно постигнатите договорености между банката и Кредитополучателя/Кандидата.